

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16CoP/74/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6615203379
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivica Hanusková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6615203379.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivica Hanuskovej a členov senátu Mgr. Štefana Baláža a JUDr. Alexandra Mojša v právnej veci starostlivosti o maloleté deti C., a to maloletého E. C., narodený XX.XX.XXXX, maloletého U. C., narodený XX.XX.XXXX, obe deti bytom u otca F., Q. II XXX/X, deti zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, soc. vecí a rodiny Lučenec, deti rodičov - otca B. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. II XXX/X, XXX XX F., právne zastúpeného JUDr. Erikou Mochnackou, advokátkou, Advokátska kancelária so sídlom T. G. Masaryka 14/A, 984 01 Lučenec, a matky K. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. II XXX/X, XXX XX F., právne zastúpenej Mgr. Petrom Sitarčíkom, advokátom, Advokátska kancelária so sídlom v Lučenci, Jókaiho č. 1., a v právnej veci K. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. Q. II XXX/X, právne zastúpenej JUDr. Erikou Mochnackou, advokátkou, Advokátska kancelária so sídlom T. G. Masaryka 14/A, 984 01 Lučenec, v konaní o úprave výkonu rodičovských práv a povinností, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 5P/17/2015-92 zo dňa 20. 07. 2015, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým zmenil rozsudok Okresného súdu Lučenec zo dňa 06. 12. 2013, a ktorým zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti otca od 14. 03. 2015 (výrok v poradí prvý) a matke maloletých detí uložil povinnosť prispievať na maloleté deti výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa podľa osobitného zákona na každé dieťa zvlášť, počnúc dňom 20. 07. 2015 vždy do 20. dňa v mesiaci vopred (výroky v poradí druhý, tretí a piaty), potvrdzuje.

Výrok, ktorým okresný súd neupravil styk matky s maloletými deťmi (výrok v poradí štvrtý) zrušuje a v tomto rozsahu vec vracia okresnému súdu na ďalšie konanie.

Vo zvyšku zostáva rozsudok okresného súdu nedotknutý.

odôvodnenie:

Okresný súd napadnutým rozsudkom zmenil rozsudok Okresného súdu Lučenec zo 06.12.2013 č.k. 5P/98/2013-29 o výkone rodičovských práv a povinností práv tak, že maloleté deti C., a to K., nar. XX.XX.XXXX, maloletého E., nar. XX.XX.XXXX a maloletého U., nar. XX.XX.XXXX zveril do osobnej starostlivosti otca B. C., ktorý bude maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok od 14.03.2015 (výrok v poradí prvý).

V odôvodnení napadnutého rozhodnutia okresný súd vzhľadom na vykonané dokazovanie konštatoval, že vzťahy rodičov maloletých detí sú dlhodobou konfliktné. Aj podľa rozsudku Okresného súdu Lučenec č.k. 3T/97/2014 bol otec maloletých detí uznaný vinným zo spáchania pokračovacieho prečinu nebezpečného vyhrážania a odsúdený k trestu odňatia slobody v trvaní 12 mesiacov s podmieneným odkladom výkonu trestu odňatia slobody na skúšobnú dobu 14 mesiacov, nakoľko sa vyhrážal a vulgárne nadával matke maloletých detí, svojej bývalej manželke, s ktorou obýval byt v F. na Q. P. Aj z tohto

dôvodu bolo následne uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 16Co/414/204-38 dňa 06. 03. 2014 otcovi maloletých detí nariadené, aby dočasne nevstupoval do bytu nachádzajúceho sa na Q. P.. Matka maloletých detí zabezpečovala výchovu maloletých detí osobne do 13.03.2015, kedy sa z predmetného bytu, v ktorom s maloletými deťmi bývala odsťahovala k svojmu priateľovi v F.. Od uvedenej doby sa otec začal starať o výchovu maloletých detí na základe sťažností detí samotných, že matka odchádza z bytu a necháva ich samé a zdržiava sa pri svojom priateľovi. Vzhľadom na zmenu pomerov matka maloletých detí rešpektovala ich stanovisko, že chcú byť zverené do osobnej starostlivosti otca, avšak s tým, že o maloletého U. sa chce ona starať osobne najmä preto, lebo s dieťaťom je potrebné vykonať lekárske vyšetrenia, a len ona pozná zdravotný stav dieťaťa. Aj z lekárskej správy vyplynulo, že zdravotné problémy u maloletého sú dôsledkom disharmónie medzi rodičmi, ktorá pretrváva viac rokov, pričom konflikty trvajú aj po ich rozvode, v dôsledku čoho ani psychiatrická liečba nemôže byť úspešná.

Okresný súd mal ďalej za preukázané, že otec maloletých detí ukončil pracovný pomer v Bratislave v súvislosti s potrebou zabezpečenia výchovy maloletých detí a od marca 2015 je preto bez príjmu. Od 27.05.2015 má príjem na základe dohody o pracovnej činnosti. Od 01. 07. 2015 je matka maloletých detí bez príjmu z pracovnej činnosti.

Vzhľadom na vyššie uvedené, najmä konštatované vzájomné konflikty rodičov, okresný súd vypočul všetky deti na pojednávaní konanom 04. 05. 2015, ktoré zhodne žiadali, aby boli zverené do osobnej starostlivosti otca najmä preto, lebo otec sa o nich stará, varí im, zdržiava sa stále doma, s maloletým U. sa učí a maloletému U. aj starší súrodenci pomáhajú pri príprave na školské vyučovanie. Maloleté deti sa rovnako vyjadrili aj pri pohovore s kolíznym opatrovníkom.

Vzhľadom na vyššie uvedené okresný súd dospel k záveru, že došlo k takej zmene pomerov vo vzťahoch medzi maloletými deťmi a rodičmi, a to najmä maloletými deťmi a matkou, že vznikli zákonné podmienky postupovať v súlade s § 26 Zákona o rodine a zmeniť predchádzajúci rozsudok v časti o výkone ich rodičovských práv a povinností. K návrhu matky, aby maloletý U. ostal naďalej v jej osobnej starostlivosti uviedol, že dieťa má vybudované silné citové väzby k matke, avšak v jej domácnosti sa nechce dlhodobo zdržiavať, chce bývať s otcom a ostatnými súrodencami a najmä odmieta aj na noc ostať v domácnosti matky, chce spať doma. Navyše, maloletý U. matku navštevuje. Na základe týchto dôvodov preto dospel k záveru, že je potrebné zabezpečiť výchovu maloletého U. naďalej v spoločnosti jeho starších súrodencov, ktorý mu všestranne pomáhajú a poskytujú aj psychickú a citovú podporu pri prekonávaní následkov konfliktných vzťahov ich rodičov. Skonštatoval, že nič nenasvedčuje tomu, že otec by mal záujem akýmkoľvek negatívnym spôsobom vplyvať na vzťah maloletých detí k matke a ani ich obmedzovať v styku s matkou. Napriek tomu, že matka maloletých detí navrhla vykonanie znaleckého odkazovania v otázke, komu má byť maloletý U. zverený do osobnej starostlivosti, okresný súd dospel k záveru, že nie je dôvodné pochybovať o schopnosti maloletých detí vyjadriť samostatne svoj názor, pričom stanoviská všetkých troch detí sú zhodné a navyše mal. U. sám odmieta prespávať u matky. Mal za to, že vo veci je možné rozhodnúť vzhľadom na doposiaľ vykonané dokazovanie i bez nariadenia znaleckého dokazovania v otázke zverenia maloletého U. do osobnej starostlivosti jedného z rodičov. Následne okresný súd uviedol, že k zmene pomerov na strane maloletých detí došlo dňom 13.03.2015, keď sa matka odsťahovala s bytu, kde s mal. deťmi bývala a otec sa vrátil z Bratislavy, kde dovtedy pracoval a od uvedenej doby sa o mal. deti osobne stará. Okresný súd preto rozhodol o zverení všetkých troch maloletých detí do jeho osobnej starostlivosti ešte počnúc týmto dňom, teda dňom, kedy i dcéra rodičov K. C. nebola plnoletou.

Následne na to okresný súd aplikujúc ust. § 62 a § 75 ods. 1 Zákona o rodine určil vyživovaciu povinnosť matky voči deťom, keď prihliadal tak na odôvodnené potreby maloletých detí, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery matky, ktorej maloleté deti neboli zverené do osobnej starostlivosti. Prihliadal na to, že matka aj po opustení domácnosti vykonávala nákupy potravín v obchode kde pracovala, a to primerane k svojim finančným a zárobkovým možnostiam a zároveň prihliadal k tomu, že podľa tvrdenia matky, jej rodičia boli ručiteľmi pri poskytnutí stavebného úveru na kúpu bytu, v ktorom otec a deti bývajú, vedie sa exekúcia na ich príjem a ona sa snaží rodičom tieto splátky uhrádzať. Navyše, od 01. 07. 2015 matka nemá žiaden zdroj príjmov a nemá zamestnanie.

V súvislosti so K. C., nar. XX. XX. XXXX, okresný súd uviedol, že dieťa nadobudlo plnoletosť až v priebehu súdneho konania, preto po nadobudnutí plnoletosti bola vypočítaná ako účastníčka konania, ktorá uviedla, že trvá na tom, aby jej matka prispievala na výživu, pretože v súčasnosti je študentkou strednej školy, a pokiaľ ide o bývanie, stravu a náklady na živobytie, tieto jej zabezpečuje otec. Pripojila sa preto k návrhu jej otca na určenie výživného zo strany matky voči nej, ktorý podal ešte v čase, keď bola maloletou. Okresný súd na základe tejto skutočnosti následne určil matke vyživovaciu povinnosť

voči K. C. od 20. 07. 2015, teda už v čase kedy bola plnoletou tak, že je matka povinná výživné na dcéru zasielať k jej rukám vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred.

O trovách konania rozhodol okresný súd podľa § 146 ods. 1 písm. a) O. s. p..

Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej 15 dňovej lehote (§ 204 ods. 1, veta prvá O. s. p.) odvolanie matka maloletých detí. Navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. V žiadnom prípade sa nestotožnila s rozhodnutím súdu, pokiaľ tento neakceptoval jej návrh, aby maloletý U. bol zverený do jej osobnej starostlivosti. Mala za to, že v tomto rozsahu okresný súd neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonala navrhnuté dôkazy, ktoré sú potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a následne vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poprela, že by zanedbávala výchovu svojich maloletých detí, a že práve z tohto dôvodu sa začal o deti starať otec. Z domácnosti sa však musela odsťahovať po tom, ako sa otec maloletých detí nasťahoval do bytu, v ktorom žila spoločne s deťmi, pretože otca sa bojí, tento sa jej neustále a opakovane vyhráža, o čom svedčí aj rozsudok Okresného súdu Lučenec zo dňa 24. 07. 2014 a následne i rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici (zo dňa 06. 03. 2014), ktorým bolo otcovi nariadené, aby dočasne nevstupoval do spoločného bytu. Keďže otec maloletých detí sa opakovane dopúšťa trestnej činnosti, nie je ho možné vnímať ako osobu, ktorá má všetky predpoklady na to, aby sa osobne staral o deti. Uznala, že deti t. č. chcú žiť s otcom, avšak k zmene ich prístupu došlo po tom, ako urobila na polícii oznámenie o páchaní trestnej činnosti ich otca, na základe čoho bol otec detí vzatý do väzby. Deti jej dávajú za vinu túto skutočnosť, pričom neberú ohľad na to, že ich otec sa počas manželstva dopúšťal vyhrážok a fyzického násillia voči nej. Uvedený prístup prevzal aj maloletý U., ktorý je ambulantne liečený u psychiatricky, pričom maloletý má z otca strach, nevie mu odoprieť jeho požiadavky, čo nevhodne vplýva na jeho psychický vývoj. Nariadenie znaleckého dokazovania preto považuje naďalej za nevyhnutné a bez tohto dôkazu nie je možné rozhodnúť o otázke, komu má byť maloletý zverený do osobnej starostlivosti. Otec maloletého naviac nepozná choroby svojho syna, nemá vedomosť o tom, ako a u koho sa podrobuje liečbe, preto sa naďalej domáha, aby maloletý U. bol zverený do jej osobnej starostlivosti.

Ďalšou odvolacou námietkou bolo napadnuté rozhodnutie prvostupňového súdu vo výroku, ktorým súd neupravil jej styk s deťmi, a to napriek tomu, že otec zakazuje styk matky s mal. U., znemožňuje styk detí s ňou. Na záver namietala, že prvostupňový súd zveril K. do osobnej starostlivosti otca napriek tomu, že táto je už tohto času plnoletá.

Otec maloletých detí k odvolaniu matky v písomnom vyjadrení uviedol, že sa stotožňuje s právnymi závermi prvostupňového súdu a samotný návrh na zmenu rozhodnutia o zverení mal. detí bol podaný práve z podnetu detí, o ktoré sa matka riadne nestarala. Nechávala ich v nočných hodinách osamote, pričom práve mal. U., ktorý je ešte pomerne malý, potreboval matku, a to aj vzhľadom k jeho zdravotným problémom. Ak aj matka maloletých detí namieta, resp. vytyka jeho kriminálnu minulosť, a teda, že nie je spôsobilý sa o deti riadne starať, uvedené nie je pravdou, naopak, ak matke záležalo na zdravotnom stave svojho syna, nevidí dôvod, prečo odchádzala na noc z domu preč k svojmu priateľovi a deti nechávala bez dozoru. Kým bol otec detí zamestnaný a pracoval v Bratislave prispieval na deti výživným vo výške 300 € mesačne, a práve pre neštandardnú situáciu v rodine, keď matka detí nechávala samé, riadne sa o nich nestarala, sa musel vzdať zamestnania, aby sa vrátil do F. a postaral sa o deti. Popiera, že by deti manipuloval. Naopak, od kedy sú deti v jeho starostlivosti, tieto sa riadne stravujú, on im pravidelne varí, venuje sa im, poskytuje im všetku starostlivosť. Naopak, od kedy matka nepracuje, na výživu detí ničím neprispela. Uviedol, že je nepravdivé tvrdenie matky, že nie je spôsobilý sa o deti starať, pretože sa opakovane dopúšťa trestnej činnosti, pretože i napriek tomu, že síce bol v minulosti trestne stíhaný pre prečin nebezpečného vyhrážania, trest už vykonal a v súčasnosti sa voči nemu žiadne trestné stíhanie nevedie. Zdôraznil, že pokiaľ ide o mal. U., treba brať ohľad na to, že deti doteraz vyrastali spolu, a pokiaľ by boli rozdelení, nemalo by to dobrý vplyv práve na mal. U.. Pokiaľ ide o vykonanie znaleckého dokazovania, toto nepovažuje za potrebné, deti jednoznačne prejavili vôľu zostať s ním, a takýto názor prezentovali aj pred kolíznym opatrovníkom. Deti sa môžu s matkou stretávať, keď majú o to záujem, avšak samotný mal. U. odmieta u matky spať a staršie deti sami prejavia vôľu, kedy chcú matku navštíviť o to viac, ak K. je už plnoletá a mal. E. už dovŕšil 16 rok veku. Pokiaľ ide o mal. U., je ochotný sa s matkou dohodnúť, kedy sa stretne s dieťaťom. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny.

Vyššie uvedené vyjadrenie k odvolaniu matky predložila právna zástupkyňa otca aj ako právna zástupkyňa dcéry K..

Kolíznym opatrovníkom mal. detí v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že trvá na vyjadrení zo súdneho pojednávania a navrhuje odvolanie matky zamietnuť a rozsudok okresného súdu potvrdiť.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.), prejednal odvolanie v zmysle ust. § 212 ods. 2 písm. a) O. s. p. a bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým zmenil rozsudok Okresného súdu Lučenec zo dňa 06. 12. 2013 a mal. deti zveril do osobnej starostlivosti otca od 14. 03. 2015 (výrok v poradí prvý), ako aj vo výrokoch, ktorými matke maloletých detí uložil povinnosť prispievať na maloleté deti výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona na každé dieťa zvlášť, počnúc dňom 20. 07. 2015 vždy do 20. dňa v mesiaci vopred (výroky v poradí druhý, tretí a piaty), potvrdil podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p., ako v celom rozsahu vecne správne.

Podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Po preskúmaní veci odvolací súd konštatuje, že okresný súd vykonal dokazovanie vo veci v dostatočnom rozsahu, vykonané dôkazy správne vyhodnotil podľa § 132 O. s. p. a svoje rozhodnutie aj náležite odôvodnil podľa § 157 ods. 2 O. s. p.. Odvolací súd sa pokiaľ ide o odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu vo výrokoch, ktorým boli deti zverené do osobnej starostlivosti otca a zároveň bola matke uložená povinnosť prispievať na ne výživným stotožňuje a na dôvody v ňom uvedené v tomto rozsahu v podrobnostiach odkazuje. Na zdôraznenie správnosti v tomto rozsahu napadnutého rozhodnutia vzhľadom na námietky matky v odvolaní, odvolací súd uvádza nasledovné :

Z odôvodnenia rozhodnutia okresného súdu vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. V hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť, naopak, okresný súd ich náležitým spôsobom v celom súhrne posúdil a aj náležite vyhodnotil. Okresný súd sa vysporiadal s každou jednotlivou námietkou oboch rodičov maloletých detí, na ktorú poukazovali počas konania a následne i v samotnom odvolaní. Matka maloletých detí v odvolaní neuvádza žiadne nové relevantné skutočnosti a nepredkladá ani ďalšie dôkazy, ktoré by neboli zistené a vyhodnotené prvostupňovým súdom, a ktoré by súčasne akýmkoľvek spôsobom sponchybovali vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia, pokiaľ ide o zverenie maloletých detí do osobnej starostlivosti otca, a pokiaľ ide o uloženie povinnosti matke prispievať na ne výživným.

I keď čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd zaručuje právo na spravodlivé súdne konanie, neustanovuje žiadne pravidlá pre prípustnosť dôkazov alebo spôsob, ktorým majú byť posúdené; tieto záležitosti preto musia byť primárne upravené vnútroštátnym právom a vnútroštátnymi súdmi. Ústava SR neupravuje prípustnosť dôkazov, ale ponecháva jej úpravu na príslušné zákony, spravidla na procesné kódexy. Takisto význam dôkazov a potrebnosť ich vykonania sú otázky, ktorých posúdenie je zásadne v právomoci toho orgánu, ktorý rozhoduje o merite návrhu - inými slovami, právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (viď napr. rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 52/03).

Občiansky súdny poriadok ukladá účastníkom konania povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, ktorá skutočnosť sa však nevyžaduje v konaní, ktoré možno začať i bez návrhu. Súd však nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania, resp. zhodnotenie, či uvedené dokazovanie je alebo nie je nevyhnutné v konaní, ktoré možno začať i bez návrhu a záver o tom, ktoré z dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu, a nie účastníkov konania. Treba dodať, že aj podľa judikatúry ústavného súdu nepatrí do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov, resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania (viď napr. rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 3/97).

V tejto súvislosti odvolací súd poznamenáva, že okresný súd postupoval vecne správne, ak vo veci nepovažoval nariadenie znaleckého dokazovania ohľadne toho, komu má byť mal. X. zverený za nevyhnutný dôkaz, bez ktorého nie je možné vo veci rozhodnúť. Okresný súd dôvodne poukázal na ust. § 100 ods. 3 O. s. p., podľa ktorého, ak je účastníkom konania maloleté dieťa, ktoré je schopné s ohľadom na vek a rozumovú vyspelosť vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne. Maloleté deti, vrátane mal. U. boli na pojednávaní vypočuté, ich výpovede boli zhodné a mal. U. i pred kolíznym opatrovníkom opakovane odmietal, aby bol zverený do osobnej starostlivosti matky. Navyiac,

dôvodne okresný súd poukázal na to, že i napriek tomu, že mal. U. má vybudované silné citové väzby k matke, nechce sa dlhodobo zdržiavať v jej domácnosti, chce bývať s otcom a ostatnými súrodencami, preto je potrebné zabezpečiť výchovu mal. U. naďalej v spoločnosti jeho starších súrodencov, ktorí mu všestranne pomáhajú a poskytujú aj psychickú a citovú podporu pri prekonávaní konfliktných vzťahov ich rodičov. Práve konfliktné vzťahy medzi rodičmi boli dôvodom trestného stíhania otca maloletých detí v minulosti, ktorá trestná činnosť, na ktorú matka v odvolaní poukazovala, sa žiadnym spôsobom nevzťahovala a nemala žiadny priamy vplyv na jeho starostlivosť o mal. deti. Naopak, práve vyššie uvedená trestná činnosť otca mal. detí preukazovala pretrvávajúcu konfliktnú situáciu medzi rodičmi navzájom s tým, že ich vzájomné spolužitie by nemalo dobrý vplyv na výchovu mal. detí. Vzhľadom aj na ďalšie dokazovanie vykonané pred okresným súdom tak, ako ho vykonal a následne vyhodnotil okresný súd, možno považovať postup okresného súdu, pokiaľ znalecké dokazovanie nenariadil, za správny. Odvolací súd uznáva, že zdravotný stav mal. Frederika nie je dobrý a vyžaduje si zvýšenú starostlivosť zo strany oboch rodičov, ktorí prioritne musia zamedziť tomu, aby ich vzájomné konfliktné správanie malo negatívny vplyv na mal. U., či ostatné deti. Aj podľa lekárskej správy vyplýva, že mal. U. sa od 10. 05. 2013 lieči pre rôzne psychické problémy, hlavne úzkostnú neurotickú poruchu, pričom poruchy sú spôsobené rôznymi faktormi, z ktorých najviac pôsobí na vznik úzkostných vzťahov práve disharmónia medzi rodičmi pretrvávajúca viac rokov pri ich spolužití, pričom konflikty trvajú aj po ich rozvode, preto psychiatrická liečba nemôže byť úspešná. Ak teda nedôjde k zmene správania sa zo strany rodičov, nie je ani predpoklad zlepšenia zdravotného stavu u mal. U. bez ohľadu na to, ktorému z rodičov by bolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti.

Ak matka detí ďalej namieta, že otec maloletých nie je spôsobilý zabezpečiť osobnú starostlivosť o deti, uvedené je vyvrátené vykonaným dokazovaním okresným súdom, či už samotným šetrením pomerov u otca mal. detí, ako aj správami zo škôl, kde neboli zistené žiadne nedostatky zo strany zabezpečovania starostlivosti o deti, od doby, kedy sa o ne začal starať otec. Aj v tomto prípade nie je nepodstatné vyjadrenie všetkých detí, ktoré potvrdili, že otec sa o nich riadne stará, sú u neho spokojné a uvedené potvrdil i kolízny opatrovník mal. detí v konaní. Matka mal. detí ani neprodukovala konkrétne dôkazy, na základe ktorých by bolo zrejmé, že otec si starostlivosť o mal. deti neplní, resp. že jeho starostlivosť o deti je nedostatočná. Poukazovala len na jeho trestnú činnosť, ktorá však, ako bolo uvedené vyššie, bola dôsledkom konfliktného vzťahu medzi rodičmi navzájom. Maloleté deti výslovne uviedli, že otec sa o nich stará, varí im, zdržiava sa stále doma, s mal. U. sa aj učí, pričom mu pomáhajú aj jeho starší súrodenci. Námietky matky voči starostlivosti otca o deti preto bez uvedenia akýchkoľvek skutočností, a následne označenia dôkazov na ich preukázanie, neobstoja.

S poukazom na vyššie uvedené, na záver opätovne odvolací súd poukazuje, že pokiaľ ide o rozhodnutie okresného súdu, ktorým boli deti zverené do starostlivosti otca a zároveň bola matke určená vyživovacia povinnosť voči nim, je rozhodnutie vecne správne, a to vrátane toho, že vyživovacia povinnosť bola zo strany matky určená i dcére K., ktorá je tohto času plnoletá, avšak plnoletosť nadobudla až v priebehu konania. Okresný súd dôvodne vyzval K. C., nar. XX. XX. XXXX, aby ako účastníčka konania uviedla, či sa pripája k návrhu otca, pokiaľ ide o zverenie do jeho starostlivosti v čase, kedy bola maloletou a súčasne, či trvá na návrhu pokiaľ ide o určenie výživného zo strany matky. Práve na základe tejto výpovede okresný súd dôvodne ustálil i vyživovaciu povinnosť matky voči K. C. s tým, že výživné je povinná zasielať k jej rukám, a nie k rukám otca.

Odvolací súd nepovažuje na základe dosiaľ vykonaného dokazovania okresným súdom jeho výrok, ktorým neupravil styk matky s mal. deťmi (výrok v poradí štvrtý), za vecne správny, v tomto rozsahu je rozhodnutie okresného súdu predčasné, a to z nasledovných dôvodov :

Zo zápisnice o pojednávaní zo dňa 06. 07. 2015 pred Okresným súdom Lučenec vyplýva, že právny zástupca otca mal. detí navrhol upraviť styk mal. U. s matkou tak, aby styk prebiehal každú sobotu od 14.00 hod. do 18.00 hod.. Otec mal. detí na uvedenom pojednávaní uviedol, že nie je žiaden problém, aby sa matka stretávala s mal. U., maloletému umožní návštevu matky kedykoľvek. Napriek tomu okresný súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol, že „nič nenasvedčuje tomu, že otec mal záujem akýmkoľvek negatívnym spôsobom vplývať na vzťah maloletých detí k matke a ani ich obmedzovať v styku s matkou“. Okresný súd výrok rozhodnutia, ktorým styk detí s matkou neupravil ničím neodôvodnil a zároveň v tomto rozsahu nepoukázal ani na náležité právne posúdenie v zmysle Zákona o rodine. Rozhodnutie o tom, že styk matky s mal. deťmi napriek tomu, že mal. deti boli zverené do osobnej starostlivosti otcovi sa neupravuje, len s odôvodnením, že otec mal. detí uviedol, že uvedenému styku nebráni, je však v rozpore s tvrdeniami matky detí, ktorá naopak tak pred prvostupňovým súdom, ako i v rámci odvolania uvádza opak, a teda tvrdí, že otec jej v styku s mal. deťmi, vrátane mal. U. bráni. Uvedené tvrdenia rodičov však okresný súd nepodrobil žiadnemu vyhodnoteniu, resp. za účelom posúdenia toho, či úprava styku matky s mal. deťmi je alebo nie je dôvodná, nevykonal

žiadne dokazovanie. Odvolací súd uznáva, že mal. U. uviedol, že nechce prespávať u matky, avšak uvedené nebránilo tomu, aby styk matky s maloletým bol upravený, napr. i počas dňa. Nemožno totiž opomenúť to, že mal. U. má vybudované silné citové väzby k matke, preto je nevyhnutné, aby sa tento vzťah naďalej udržiaval a rozvíjal, a to na prospech mal. dieťaťa. K. je t. č. plnoletá, odvolací súd uznáva, že je už na plnoletom dieťati, či bude rozvíjať rodičovské vzťahy s matkou a jej styk s ňou už nie je predmetom tohto konania. Pokiaľ ide o mal. E., tento je už vo veku takmer 17 rokov, kedy mu nič nebráni v tom, aby sa s matkou stretával, avšak v prípade, ak matka tvrdí, že jej je bránené v styku s deťmi a teda nie sú zabezpečené jej práva ako rodiča stretávať sa s deťmi, bude povinnosťou okresného súdu za týmto účelom vykonať dokazovanie a až na základe neho rozhodnúť, či styk matky s mal. deťmi upraví alebo nie, a v akom rozsahu.

Vzhľadom na vyššie uvedené je preto rozhodnutie okresného súdu vo výroku, ktorým neupravil styk matky s mal. deťmi pre nedostatok dôvodov nepreskúmateľným v inštančnom postupe, ide o rozhodnutie predčasné, v dôsledku čoho odvolaciu súdu neostávalo iné, ako v tomto výroku rozsudok okresného súdu podľa § 221 ods. 1 písm. f) O. s. p. zrušiť a v tomto rozsahu vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie.

Ak bolo rozhodnutie zrušené a vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvého stupňa rozhodne i o náhrade trov celého, teda i odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.